

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. II. Ad validè absolvendum, præter potestatem Clavium, requiritur
aliqua scientia actualis; ad licitè absolvendum tanta, quâ possit
Confessarius plerumque discernere inter peccata & non ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

CONCLUSIO II.

Ad validè absolvendum, præter potestatem Clavium, requiritur aliqua scientia actualis; ad licitè absolvendum tanta, quâ possit Confessarius plerumque discernere inter peccata & non peccata, mortalia & venialia &c. attamen sinè ea Absolutio erit valida, si reliqua adsint.

39. Confessarius ut validè absolvat, debet scire materiam, formam, intentionem & similia.

Dux priores partes tantùm indigent explanatione. Quantum igitur ad primam partem, perspicue manifestum est, Confessarium, non solum ut debite, sed etiam ut validè exerceat munus suum, nullatenus posse ignorare materiam & formam Sacramenti, intentionem, & similia, quæ planè necessaria sunt, ut humano modo proferatur sententia Absolutionis; & idè ad minus debet scire pœnitentem seu confitentem peccasse, quomodo enim potest velle absolvere seu solvere, quem planè ignorat ligatum, vel saltem in confuso & in generali?

40. Notitia generalis peccatorum non sufficit ad licitam administrationem Sacramenti.

Quod autem talis notitia generalis, seu actualis, seu habitualis, non sufficiat ad licitam administrationem Sacramenti, extra casum necessitatis, quæ est secunda pars Conclusionis, nemò est qui dubitet: hoc enim ad minus probant verba Tridentini sess. 14. cap. 5. *Constat, sacerdotes iudicium hoc, incognitâ causâ, exercere non potuisse, neque æquitatem quidem illos in pœnis injungendis servare potuisse, si in genere duntaxat, & non potius in specie ac sigillatim, sua ipsi peccata declarassent.*

Si pœnitens tenetur sua peccata in specie ac sigillatim declarare, ne Sacerdos incognitâ causâ exerceat hoc iudicium, & per consequens exponat se periculo non servandi æquitatem in pœnis injungendis, quam tamen debet servare; ergo consimiliter Sacerdos debet peccata in specie ac sigillatim cognoscere, non solum materialiter, ut sic dicam, id est, intelligere sonam vocis, v. g. quid significet: *Occidi hominem, non jejunavi* &c. sed etiam formaliter, id est, gravitatem ac levitatem malitiæ, quantum moraliter & humano modo est possibile, alioquin exponit se manifesto periculo non servandi æquitatem in pœnis injungendis, quam tamen, ut mox dixi, tenetur servare.

Confessarius debet scire dispositionem pœnitentis,

Præterea tenetur scire, quantum moraliter possibile est, dispositionem pœnitentis, dolorem, propositum emendationis &c. ne alio-

quin Sacramentum invalidè, aut saltem informaliter administret, quod faciendo mortaliter peccat, ut patet ex alibi dictis; ergo similiter peccat exponendo se periculo proximo, ratione ignorantia, illud faciendi.

Dixi consultò; *Quantum moraliter possibile est*, quia pœnitens non peccat, disponendo se & declarando peccata in specie & sigillatim quantum moraliter potest, est fortassis dispositio vel declaratio in aliquo deficiat, cur ergo peccet Confessarius, qui habet scientiam moraliter possibilem, tam peccatorum in specie & sigillatim, quam dispositionis pœnitentis, est fortassis hic & nunc erret, judicando aliquod peccatum mortale, quod solum est veniale, vel è contra; judicando obligationem restitutionis, ubi non est, vel vice versâ non judicando obligationem, ubi est obligatio; judicando pœnitentem legitime dispositum, cum tamen non sit legitime dispositus, vel defectu propositi emendationis, vel propter excommunicationem &c.?

Manet fixa Reg. Juris 6. de Reg. Juris in 6. *Nemo potest ad impossibile (etiam solum moraliter) obligari.* Nec censetur Deus voluisse majorem scientiam, ne aliâ onus seu officium Confessarii sit intolerabile, & meritò Sacerdotes ab eo avertantur, cum tamen sit maximè necessarium in Ecclesia Dei, ut patet ex necessitate ipsius Sacramenti.

Itaque non requiritur tam exacta scientia, ut de omnibus proflus casibus statim possit judicare, an mortaliter; an venialiter pœnitens peccaverit; an teneatur, vel non teneatur ad restitutionem &c. Illa quippe scientia est moraliter impossibilis, etiam hominibus doctissimis; cum non semper possint scire perfectè ipsum factum, an fuerit plena deliberatio &c. immo neque semper scire possunt; moraliter loquendo, ipsum jus. Quis enim novit omnia jura Civilia & Ecclesiastica, innumera, ut sic dicam, quis omnes excommunicationes, irregularitates &c. Non attingo diversitatem sententiarum circa gravitatem, & levitatem malitiæ peccatorum, his asserentibus in tali actu malitiam mortalem, aliis solum venialem, aliquibus nullam.

Sufficit ergo, quod sciat communia, id est, quod in casibus communiter occurrentibus, sciat distinguere peccatum mortale à veniali; sciat communes species peccatorum & circumstantias mutantes speciem aut numerum; sciat casus sibi reservados; sciat ordinariam obligationem restituendi; sciat ordinarias excommunicationes, irregularitates &c. ut tamquam iudex & medicus possit, adhibitâ convenienti medicinâ, pronuntiare sententiam justam Absolutionis, vel retentionis peccato-

41. quantum moraliter possibile est.

Reg. Juris 6. de Reg. Juris in 6.

42. Non requiritur tam exacta scientia in Confessario, ut de omnibus proflus casibus statim possit judicare.

Sufficit quod sciat communia.

catorum; & ut, tamquam doctor & Pastor, possit instruere poenitentes de obligatione restituendi, de gravitate & levitate peccatorum, de numero & specie peccatorum, de impedimentis Matrimonii & similibus. In summa, ut in communibus & ordinariis casibus, suorum respectivè poenitentium, sciat, quomodo valide & licitè possit administrare Sacramentum. Porro in casibus extraordinariis factis est, quòd sciat dubitare, & alios consulere.

Ex quo fit, ut pro diversitate statuum & personarum, communiter contententium, major vel minor requiratur scientia, ita ut expositus in Ecclesia pro quibuscumque personis adventantibus, Ecclesiasticis, sæcularibus, Principibus, mercatoribus &c. plura teneatur scire, quàm qui solum exponitur ad audiendas Confessiones, v. g. Religiosorum, aut rusticorum & similia, qui non solent afferre casus difficiliore, vel si afferant, ipsimet facti docti sunt, ut Confessarium suum instruant.

Enimverò scientiam poenitentis, aliquando posse supplere ignorantiam Confessarii, haud dubio. Cur enim minus, quàm scientia alicujus tertii, quem de licentia poenitentis in casibus difficilioribus Confessarius potest, imò debet consulere? Nonne homo doctus possit confiteri Sacerdoti, quem ipse prius instruxisset & docuisset Theologiam moralem, quæ doctrinâ postea utitur in audienda ejus Confessione? Cur ergo hoc in ipsam Confessione fieri non poterit?

Sed quid, si aliquis assumat minus Pastorale, & interim defectu scientiæ sæpius dubitat, & antequam velit absolvere, mittit poenitentes ad alios magis peritos pro consilio? Respondeo; esse nimis magnum onus poenitentium, cum factis molestum sit, vel uni tantum peccata sua revelare: unde existimo Pastores & alios, qui ex officio, & consequenter ex justitia, debent audire Confessiones suorum subditorum, talem & tantam debere acquirere scientiam, ut saltem in plerisque casibus, etiam difficilioribus, possint per se resolvere, ne alioquin merito subditi avertantur à Confessione, propter onus istud alios consulendi.

Immo & id ipsum curare debet, qui liberè audit Confessiones, quando promiscuè, & sine delectu, omnium Confessiones excipit, & poenitentes ignorant hujusmodi morem, & ignorantiam Confessarii, decipit enim poenitentes, qui procul dubio non venirent ad illum, si ejus nossent defectum. Dixi; *Quando promiscuè* &c. quia cum non teneatur audire, ut supponitur, potest solum velle audire sub illa conditione, quam proinde poenitenti proponendo, nulli facit injuriam.

Ex jam dictis infero Primò; non requiri, quòd Confessarius de omnibus quæ audit à poenitente, judicet an sint peccata gravia vel levia, an sint peccata specie vel numero

distincta, imò neque an sint vel non sint peccata: sed sufficit, quòd de communibus hoc judicet, reliqua verò audiat & intelligat, ac postea absolvat cum debita intentione; tunc enim facit suum officium, sicut humano modo fieri potest; neque exponit se morali periculo errandi, cum sufficienter cognoscat statum poenitentis, sicuti moraliter cognoscibilis est.

Quando verò dandum est consilium in futurum, vel imponenda restitutio, aut prohibendus contractus dubius, vel quid simile, si Confessarius per seipsum non potest id resolvere, interroget poenitentem, an sit paratus ad consulendos homines peritos, & standum illorum judicio: si promittit, absolvat, dicendo illi suam obligationem, quam habet, alios consulendi.

Dicet; sententia debet dari cognitâ causâ & materiâ, hæc autem materia non est opus secundum se physicè factum aut omissum, sed ut peccatum in genere moris, & de hoc quantum fieri potest, debet esse confessio & notitia data per accusationem poenitentis; si ergo Confessarius, non judicat nec intelligit, quæ audit à poenitente, an sint vel non sint peccata, quomodo potest habere materiam & cognitionem causæ? Ita Dicastillo disp. 10. n. 341. Unde putat illam scientiam non sufficere, nisi ad absolvendum sub ea conditione, sub qua juxta regulas generales danda est Absolutio de peccatis dubiis, manente dubio.

Respondeo; eo casu Confessarius habet materiam & cognitionem causæ, moraliter possibilem, quod sufficit, ut absolvat cum debita intentione, id est, cum intentione absolvendi ab omnibus auditis & intellectis, ex hypothesi, quòd sint materia Absolutionis, sive ab omnibus, quæ sunt materia Absolutionis. Dicat, illam Absolutionem esse conditionatam respectu operis illius, de quo Confessarius nequit judicare, an sit vel non sit peccatum, per me licet: inde ad summum sequitur, poenitentem teneri postmodum, habitâ notitiâ peccati, & ignorantia Confessarii, iteratè confiteri illud opus, tamquam directè nondum absolutum. Interim Confessarius rectè functus fuit munere suo, quod hic solum asseritur.

Infero II. peccare graviter, tam cum, qui sine scientia respectivè requisita, exponit se ad audiendas Confessiones, quàm Superiorem, qui scienter talem approbat, aut certè approbatum non removel ab officio, ubi & quando commodè potest removere, imò & ipsum poenitentem, qui talem Confessarium scienter eligit, nisi suâ doctrinâ possit supplere ejus incertiam, ut supra dictum est.

Neque ulla est differentia inter Sacerdotem sæcularem & Religiosum, formaliter loquen-

nibus quæ audit, judicet, an sint peccata gravia vel levia &c.

46. Objecto.

Dicastillo

Solvitur.

47. Graviter peccat Confessarius, qui sine scientia requisita audit Confessiones, & Superior, qui eum approbat.

An sit alia, qua differentia inter

43. Unus Confessarius debet plura scire, quàm alius.

Scientia poenitentis potest supplere ignorantiam Confessarii.

44. Quæram, si qualem scientiam debeant habere Pastores.

45. Qui Confessarius, qui promiscuè omnes audit.

45. Non requiritur quòd Confessarius de omnibus

secularem
& Religio-
sum.

Lugo.

loquendo, cum uterque obligetur præcepto naturali, satisfacere muneri suo, debite administrando Sacramentum Pœnitentiæ. Pœnitentiam tamen, inquit Lugo disp. 22. n. 72. esse aliqua differentia materialis, quatenus Religiosus, qui dubitat de sua aptitudine & sufficientia ad illud ministerium, facilius poterit deponere illud dubium, quando Prælati, qui eum bene novit, iudicat illum aptum, & imponit ei tale munus. Hæc ille.

Sed quare hoc ipsum dicere non potero de Sacerdote sæculari, cui dubitanti, an sufficiat ad munus Pastorale, ab Episcopo, qui eum bene novit, imponitur tale munus? Non video differentiam.

48.
Excipitur
casus neces-
sarius.

De cætero excipitur ab Omnibus, & merito, casus necessitatis, in quo, ut alibi vidimus, non requiritur integritas materialis seu Confessio materialiter integra, sed sufficit etiam in communi confiteri aliquod peccatum, quod ad minus quilibet Sacerdos potest apprehendere; adeoque quilibet habet scientiam proportionatam accusationi, pro tunc necessariæ, & consequenter iudicio seu sententiæ ferendæ, quod sufficit, etiam ad licitam administrationem Sacramenti.

Aliqui ca-
sus propo-
nuntur.

Quæ ratione excusantur fideles, captivi apud infideles, si confiteantur Sacerdoti ignaro, qui unicus ibi reperitur. Similiter excusantur Prælati, præficiendo aliquibus opipidis ignaros Pastores, quia scilicet doctos invenire non possunt, & melius est esse tales, quam nullos. Interim talis Pastor monendus est de obligatione, quam habet acquirendi majorem scientiam, si commodè possit.

Deinde nullatenus excusantur Prælati, qui præficiunt indoctos, quia docti nolunt dare congruum stipendium, idque ex avaritia, parùm solliciti de salute ovium, dummodò ipsi lac comedant, & lanis operiantur. *Væ Pastoribus Israël, dicebat olim Dominus per Prophetam suum, qui pascebant semetipsos: Nonne greges à Pastoribus pascentur? Lac comedebatis, & lanis operiebamini, & quod crassum erat occidebatis: gregem autem meum non pascebatis &c.* Ezech. 34. v. 2. & 3.

49.
Quales de-
beant esse
Confessarii
ostenditur
ex Rit. Ro-
mano.

Finio verbis Rit. Rom. Tit. de Sacram. Pœnit. non procul à principio: *In ejus (Sacramenti Pœnitentiæ) Ministro requiritur bonitas, scientia atque prudentia, cum sigillo secreta Confessionis, sub exacto perpetuòq; silentio. Quibus & aliis, ad id opportunis, ut optime sint instructi, omni studio curare debent Confessarii. Imprimis meminere Confessarius, se iudicis pariter & Medici personam sustinere, ac divinæ justitiæ simul & misericordiæ Ministrum à Deo constitutum esse, ut tamquam arbiter inter Deum & homines, honori divino, & animarum saluti consulat.*

Et ergo recte iudicare queat, discernens inter lepram & lepram, & tamquam peritus Medicus animarum, morbos prudenter curare, & apta cuius reme-

dia applicare sciat, quantum potest maximam ad id scientiam atque prudentiam, non assidue ad Deum precibus, tum ex probatis Auctoribus, præsertim à Catechismo Romano, & prudenti consilio peritorum, studeat sibi comparare. Sciat casus & censuras sedis Apostolicæ & Ordinarii suo reservatas, & suis cuiusque Ecclesiæ constitutiones, easq; diligenter observet. Denique huius Sacramenti doctrinam omnem rectè nosse studebit, & alia ad ejus rectam administrationem necessaria.

Atque hæc desumpta videntur ex Concil. Gener. Lateran. sub Innoc. III. c. 21 (& ponitur cap. *Omnis utriusque sexus* 12. de Pœnit. & Remiss.) ubi sic ait Concil. *sacerdos sit discretus & cautus, ut more periti Medici superfundat vinum & oleum vulneribus sauciati, diligenter inquirens, & peccatoris circumstantias, & peccati: per quas prudenter intelligat, quale debeat ei præberè consilium, & cuiusmodi remedium adhibere, diversis experimentis utendo, ad salvandum ægrorum.*

Sed cum hæc satis consent, gravis tamen quaestio restat; an Absolutio data, absque sufficienti respectivè scientia, quæ Confessarius novit discernere inter peccatum mortale & veniale &c. non solum sit illicita, sed etiam invalida.

Affirmat esse validam ultima pars Conclusionis. Ratio fundamentalis; quia neque ex Scriptura, neque ex Conciliis, neque ex SS. Patribus, neque ex Traditione satis ostenditur, Deum suam potestatem, vel Ecclesiam suam jurisdictionem (de qua sequenti Conclusionem) limitasse ad huiusmodi actuale vel habituale discretionem Sacerdotis, dummodò alia requisita adsint, id est, Contritio & Confessio; nam quod attinet ad Satisfactionem, estò Confessarius ex malitia nullam imponeret, certum est apud Omnes, Absolutionem valere.

Porro Contritionem & Confessionem non necessario supponere in Confessario illam actualem vel habitualem discretionem, sole meridiano clarius est. Siquidem Contritio non est aliud, quam animi dolor ac detestatio de peccato commisso, cum proposito non peccandi de cætero. Et Confessio nihil aliud est, quam dolorosa narratio seu declaratio peccatorum ad obtinendam Absolutionem.

Quid autem vetat, me ex animo detestari peccatum, cum proposito de cætero non peccandi, illudque narrare Sacerdoti, quem puto bonâ fide satis doctum, ad obtinendam Absolutionem, estò reverà Sacerdos nesciat peccatum sit mortale, an veniale? Dico, *bonâ fide*, alioquin, ut statim diximus, peccat mortaliter extra casum necessitatis, adeoque deest Contritio; quia deficit propositum de cætero non peccandi, ut per se patet.

Hanc sententiam, sic explicatam, docet Suarez disp. 28. sect. 2. n. 12. citans Gabr. Adri.

Item ex c.
12. de Pœ-
nit. & Re-
miss.

50.
An valeat
Absolutio
data sine
sufficienti
scientia?

Ratio sen-
tentia affir-
mative.

51.
Pœnitentia
peccati
Secre-
taria

Mati-
dotes
absolutio
Causa

51.
quæ proba-
bilis est fal-
sitas

rem ab ex-
trinfeco

Adri. Med. & Alios. Eandem tenet Hen-
quez l. 5. de Pœnit. c. 14. n. 5. & indicat Cor-
duba casu 9. & Gaspar Hurtado de Sacram.
disput. 10. de Pœnit. diff. 15. Sylvius in
præsenti q. 8. a. 5. q. 7. Mercerus ibi q. 9. a. 1.
quos refert & sequitur Lugo disp. 16. n. 602.
Item Dicastillo disp. 10. n. 349. & Alii plu-
res, quos vide apud hunc Auctorem: ut pro-
inde meritò conseatur probabilis, saltem ab
extrinfeco.

iamo et-
iam ab in-
trinfeco.

Nec deest probabilitas ab intrinfeco, pro-
pter rationem superius allegatam, quæ con-
firmatur, quia certum est, in necessitate hu-
jusmodi Absolutionem esse validam, & con-
ferre gratiam; ergo etiam extra necessitatem.
Probat Consequentia à paritate rationis.

52.
Obiectio.

Dices; disparitas est, quòd in necessitate
fit Confessio formaliter integra, secus extra
necessitatem.

soluitur.

Respondeo; etiam extra necessitatem, nam,
ut supponitur, pœnitens procedit bonâ fide,
& confitetur omnia & singula peccata eodem
modo, ac si Confessarius ea nosset discernere.
Et dato, quòd non omnia confiteretur ex
ignorantia, & Confessarius id probè sciens,
equidem absolveret sive bonâ, sive malâ
fide, putas, quia talis Absolutio non vale-
ret? Noli putare. Quamvis enim Absolutio
requirat Confessionem integram moraliter
possibilem, ut licita sit; tamen ex nullo ca-
pite offenditur, illam integritatem esse ne-
cessariam, ut valeat, si adfit debita Contri-
tio.

53.
Potestas
Clavium re-
peritur apud
Sacerdotem
ignarum.

Sanè potestatem Ordinis seu Clavium rea-
periri apud Sacerdotem ignarum, quid evi-
dentiùs? Nam illa inseparabiliter annexitur
ipsi Ordini seu characteri Sacerdotali, sal-
tem completo: hunc autem habere potest,
& habet puer validè ordinatus ante usum
rationis. Nec deest iurisdicctio; nam quando
proprius Sacerdos est ignorans, quamvis per
se non possit licitè hoc iudicium exercere,
potest iurisdictionem suam alteri delegare, &
cùm primum depulerit illam ignorantiam,
jam poterit etiam licitè per seipsum absolve-
re; idemque est in delegato. Igitur iurisdic-
ctio absolutè datur, & non quali respectivè
ad ea tantùm peccata, ad quæ Confessor
habet scientiam proportionatam, nam esset
hoc valde periculosum & nocivum. Ita
Suarez sup. n. 13.

Mali Sacer-
dotes validè
absolvunt.
Concl. Trid.

Nonne Trident. sess. 14. c. 6. docet; Sa-
cerdotes, qui peccato mortali tenentur, per virtutem
Spiritus sancti, in Ordinatione collatam, tanquam
Christi ministros, functionem remittendi peccata ex-
ercere, eosq; præ se sentire, qui in malis sacerdoti-
bus hanc potestatem non esse continent? Et can. 10.
Si quis dixerit, Sacerdotes, qui in peccato mortali
sunt, potestatem ligandi & solvendi non habere & c.
anathema sit. Si illi Sacerdotes validè absolvant,
tamen illicetè, ut constat ex alibi di-

ctis; quid ni etiam possint validè absolvere,
quamvis illicetè, Sacerdotes, qui ignorantia
discretionis peccatorum mortalium & venia-
lium tenentur? Non facile ostendes dispari-
tatem.

54.

Quin immò, inquis, facillimè; nam in
uno casu est vera Confessio, in alio non;
quippe perinde est peccatum non percipi
à Confessario, ac non dici à pœnitente, ut
patet in illo, qui confitetur dormienti vel
ignoranti idioma.

Allud est
non percipi
peccatum à
Confessario,
aliud non discer-
ni.

Respondeo; aliud est non percipi pecca-
tum à Confessario, aliud non discerni. Et
quidem si nullatenus percipiatur, nequidem
quantùm ad ipsum factum, vel quia Con-
fessarius surdus est, vel quia dormit, aut
omnino distractus, vel quia ignorat idioma,
perinde est, peccatum non percipi à Con-
fessore, ac non dici à pœnitente; & ideo ta-
lis Confessarius invalidè absolvit, saltem
directè ab illis peccatis; indirectè posset ab-
solvere, si saltem perceperit peccatum in
genere. At verò in casu proposito, tamen
Confessarius non percipiat peccatum quan-
tùm ad suam gravitatem, ratione ignorantie
juris; equidem pœnitens declaravit integrum
factum uniuscujusque peccati, & illud et-
iam perceperit Confessor; quid ni ergo validè
& directè ab illo absolvat? Directè, in-
quam, id est, ita, ut postea non teneatur
pœnitens idem peccatum iteratò confiteri;
tamen jam confitetur de ignorantia prioris
Confessarii. Ita docet Suarez suprà n. 14.
Henriquez, Lugo, Dicastillo, & Alii.

Confirmatur primò; quia in articulo
mortis tenetur pœnitens omnia illa peccata
confiteri tali Sacerdoti; ergo ea confitendo
satisfacit suæ obligationi; ergo non est ite-
randa talis Confessio; & hoc ideo, quia illa
sufficit, ut talia peccata directè & per se per
Absolutionem tollantur; ergo etiam extra
illum articulum talis Confessio est sufficiens
ad directam Absolutionem.

55.
In articulo
mortis te-
netur pœ-
nitens con-
fiteri Sacer-
doti ignarò
omnia pec-
cata in spe-
cie & sigil-
latim.

Confirmatur II, quia si Confessarius sit
doctus, sciens discernere in communibus pec-
catis, quamvis aliqua minus communia ig-
noret, & apprehendat ut venialia, cùm sint
mortalia, nihilominus directè ab his absolvit;
ergo idem est dicendum de omnibus à pari-
tate rationis; quia omnia æquè sunt de ne-
cessitate Confessionis. Ita communiter ar-
gumentantur Auctores, suprà allegati pro
nostra Conclusionè.

Confessa-
rius potest
directè ab-
solvere à
peccatis,
quæ nequè
discernere.

Verùm enim verò qui contrarium susti-
nent, inter quos Hiquæ us in suo Comment.
4. dist. 19. q. un. n. 11. ubi docet; extra ca-
sum necessitatis Sacerdotem ignarum inva-
lidè absolvere, consequenter facillè admit-
tent, sicut hic Auctor admittit n. 17. peccata
sic absoluta in necessitate, absque discre-
tione Confessarii, denuò confitenda esse Sacer-
doti

56.
Sententia
Hiquæi,
peccata ab-
soluta in
necessitate
absque di-
cretionè
Confessarii,
denuò esse
confitenda
Sacerdoti
doctò.

doti docto: quia, inquit, essentialia Sacramenti, quæ spectant ad integritatem ejus, variantur in casu necessitatis, ita ut sine aliquibus Sacramentum esset nullum aliâs, sine quibus in articulo necessitatis est ratum Sacramentum, ut patet de Confessione integrâ, à qua plures casus excusant, sicut & à Confessione vocali, ut quando quis amittit usum loquelæ, & per nutus petit Absolutionem. Hæc ille.

57. Sed supponit falsum; Confessionem per nutus non esse ratam extra necessitatem, similiter Confessionem non integram, ex hypothesi; quod confitens per nutus, vel non integrè, propter bonam fidem non peccet mortaliter. Alioquin Sacramentum est nullum, non defectu Confessionis, sed defectu Contritionis. Ergo similiter in casu præsentis.

Arguitur 2. Deinde; consequenter hi Auctores admittere deberent, tali casu, id est, in necessitate, Sacerdoti ignaro non esse declaranda peccata in specie & sigillatim, sed sufficere Confessionem in generali: ad hoc enim necessaria est Confessio peccatorum in specie & sigillatim, ut poenitens ab illis directè absolvatur, ubi ergo non potest absolvi, non videtur esse talis obligatio.

Arguitur 3. Denique; concedendum foret, nullo casu Confessarium absolvere posse directè ab aliquo peccato, quod non potest discernere grave sit, an leve; & per consequens illud non esse tali Confessario declarandum: similiter non esse declarandam circumstantiam, quam Confessarius non potest discernere, an mutet speciem &c.

58. Si dixeris; tenetur poenitens confiteri peccata dubia in specie & sigillatim, tamen non possit ab illis directè absolvi.

An peccata dubia directè absolvantur. Respondeo; eadem est difficultas, & idèò Multi docent, Confessarium directè absolvere à peccatis dubiis, ita ut quamvis postea reperiantur certa, non debeant iteratò declarari.

Deinde; non tenetur peccatum dubium confiteri, nisi ut dubium, & ut tale directè absolvitur, ut sic loquar; in nostro autem casu debent, secundum communem sententiam, illa peccata in specie & sigillatim declarari Sacerdoti ignaro, tamquam certa & indubitata; ergo ut talia possunt directè absolvi, vel si non possint, cur erit obligatio taliter confitendi? Hæc maturè expendantur.

59. Interea subscribo rationes Hiquæ, propter quas tenet oppositum nostræ Conclusionis. Prima talis est: Nequiret Sacerdos dato casu, quo ei non daretur clavis scientiæ, absolvere validè; ergo similiter in eo casu, in quo clavis scientiæ caret suo fine: sed in Sacerdote ignaro caret suo fine, qui est co-

gnitio peccatorum & status poenitentis in ordine ad ferendam debitam sententiam; ergo &c.

Confirmatur ex judicio humano, in quo Iudex debet procedere secundum allegata & probata, ita ut aliter judicando, sententia nulla sit; præsertim si non sit Iudex supremus, sed inferior, qui debet conformari Iudici superiori, ut contingit in iudicio sacramentali.

Nec sufficit sola apprehensio criminis, sed requiritur discretio de ejus qualitate, in eo saltem gradu, quo debet secundum legem puniri poenâ judiciali, aut absolvi reus, judicando similiter eum non esse dignum poenâ; ergo in proposito debet esse possibilitas in Confessario judicandi de crimine secundum discretionem aliquam de ejus qualitate, in eo saltem gradu, quo debet secundum legem puniri poenâ sacramentali.

Oportet etiam cognoscere dispositionem poenitentis; per quam fit dignus absolvi; quia non solum Confessio est materia vel quasi materia poenitentiae, sed etiam Contritio & Satisfactio, & Contritio magis exigitur, quam Confessio; quia in omni casu necessaria est Contritio; licet Confessio non sit necessaria, saltem verbalis & in specie.

Deinde, potestas ligandi maxime respicit Satisfactionem; quia subtrahere Absolutionem; non tam est ligare de novo, quam relinquare ligatum in suis peccatis: obligare autem ad Satisfactionem, est inducere novum onus, ad quod obligat Clavis. Debet ergo Confessarius esse habilis ad ligandum reuna per Satisfactionem, ut possit uti Clave potestatis; sed qui neque statum rei discernere potest; neque peccata, nequit imponere Satisfactionem; ut lege ipsi est præfixus terminus utendi suâ potestate; ergo nequit validè procedere. Hucusque Hiquæ n. 11. & 12. aliquibus omisiss & mutatis brevitatè & claritatè gratiâ.

Respondeo paucis verbis; quamvis hæc omnia requirantur ad bene esse iudicii sacramentalis, id est, ut Confessarius non peccet administrando Sacramentum Poenitentiae, equidem ut valeat ejus sententia, non satis probantur esse necessaria: nam in primis Satisfactio non est nisi pars integralis, in tantum, ut Absolutio valeat, est Sacerdos ex malitia vel oblivione nullam omnino imponeret: cur ergo non valeat, dum ex ignorantia imponit improporionatam delicto?

Quia, inquit, non est habilis ad imponendam proportionatam. Distinguo; in actu secundo, transeat; in actu primo, nego; id est, habet potestatem imponendi poenitentiam proportionatam, quamvis per accidens, defectu ignorantiae, non possit exire in actum, Sicuti dum poenitens est impotens ad satisf-

Confirmatur.

60. Secunda ratio.

Tertia ratio.

61. Responsio.

Valeat Absolutio nulla imposita satisfactione.

Solvitur obiectio.

ad satisfaciendum, per quam impotentiam non impeditur valor Absolutionis.

Si dixeris, una impotentia tenet se ex parte penitentis, alia ex parte Confessarii. Fateor, sed tuum est probare, quod una magis repugnet valori sententiæ, quam alia. Hoc certum est, Satisfactionem non esse necessariam ad valorem sententiæ.

Quantum ad Contritionem, quamvis hæc sit pars quali essentialis, & magis necessaria, quam Confessio verbalis & in specie, atque tam necessaria, quam Confessio simpliciter; attamen cognitio ejus non est necessaria ad validam Absolutionem, bene ad Absolutionem licitam; ac proinde, est Confessarius putaret, me non esse contritum, si nihilominus vellet facere totum, quod potest, valet Absolutio, si verè contritus sum.

Et idem dico de ipsa Confessione, est Confessarius judicaret invalidam Confessionem, quæ tamen à parte rei valida est, si habeat intentionem absolvendi, casu quo Confessio valet, dico, Absolutionem valere, non obstante errore speculativo Confessarii.

Dico, *Errore speculativo*, quia non potest habere intentionem efficacem absolvendi, nisi judicet practicè penitentem contritum & confessum, id est, nisi judicet fieri posse, ut, non obstante suâ opinione, penitens reverà sit contritus & confessus, nisi forte quis adeo stupidus esset, ut putaret, se posse absolvere, etiam non contritum & confessum, & tali casu adhuc foret necessaria intentio generalis, non exclusiva Contritionis & Confessionis.

Sicuti, si quis baptizaret cum aqua, quam putat rosâccam, & tamen est aqua naturalis, si intendat facere totum quod potest, id est, baptizare sive sit aqua rosacea, sive naturalis, certum est, quod Baptismus valet; non obstante illo errore speculativo; imò et si putaret aquam rosâccam esse veram materiam, dummodo habeat intentionem generalem, sive non exclusivam veræ materiæ.

Igitur cognitio materiæ non est necessaria, nisi forte ad formandam veram intentionem administrandi Sacramentum, quæ tamen, ut jam ostendimus, potest subsistere; et si speculativè minister erret, judicando materiam, quæ talis non est: quia ab ipsius judicio vel cognitione non dependet, ut aliquid sit vel non sit materia Sacramenti. Unde, secundum Omnes, non valet Absolutio, si reverà penitens non est contritus vel confessus, est Confessarius eum judicet contritum & confessum.

Neque in omnibus argumentandum est à judicio humano, ad judicium sacramentale, ut non semel in præcedentibus clarè demonstratum fuit, & in præsentis casu declaratur; quippe in judicio humano multum interest boni communis & particularis, si Iudex sinè

debita cognitione causæ validè possit judicare, & ideo debet procedere secundum allegata & probata, ne alioquin sæpè injustè privet aliquem vitâ, honore, bonis temporaliis &c.

Alioquin in merè favorabilibus, in quibus non agitur de præjudicio tertii, sententia videtur valere, juxta illam opinionem, quæ docet, dispensationem in lege absque justa causa esse validam, & magis absque cognitione causæ, quæ tamen reverà subest, est sit illicita. Quid ni ergo valeat sententia sacramentalis, quæ est merè favorabilis, si penitens legitimè sit dispositus, quamvis Confessarius id ignoret?

Si replicaveris: sit præjudicium Deo, si non imponatur congrua Satisfactio. Responso patet, nimirum illud præjudicium tale quale est (quia Deo remanet jus suum puniendi, si non congruè peccatum puniatur per Sacerdotem) non invalidat sententiam, ut constat, quando ex malitia vel oblivione nulla omnino imponitur Satisfactio.

Quid ergo ad principale argumentum Hiquæi supra: Nequiret Sacerdos dato casu, quo ei non daretur Clavis scientiæ, absolvere validè? Respondeo ex Scoto, præcedenti Conclusionem allegato: *Potest Deus de potentia absoluta alicui, habenti voluntatem obliquabilem, committere auctoritatem sententiandi sine cognitione in causa, de potentia autem ordinata, sive de facto, committitur utrumque cuilibet Sacerdoti &c.*

Itaque de facto, si non daretur Clavis scientiæ, nequiret Sacerdos absolvere validè, non præcisè defectu Clavis scientiæ, sed defectu Clavis potestatis, quæ de facto non committitur sinè Clavi scientiæ. Ergo quando Clavis scientiæ caret suo fine, Absolutio est invalida; Neg. Conseq: quia propterea non caret Sacerdos Clave potestatis, quæ sola per se sufficit ad validè absolvendum. Quod autem Deus limitaverit illam potestatem ad casum, in quo invenitur illa actualis discretio Sacerdotis, nisi necessitas cogat; vel quod Ecclesia sic limitaverit suam jurisdictionem, Hiquæus quamvis supponat, attamen non sufficienter probat, & ideo non credimus ei.

Verum est, quod Ecclesia non solet dare jurisdictionem; nisi iis, de quorum discretionem per prævium examen constat; interim si per errorem vel deceptionem alicui indiscretò daret, vel si quispiam discretus, quando jurisdictionem accepit, fieret ignarus, & perderet totam suam discretionem actualem, dico, propterea non perdere suam jurisdictionem, semel legitimè acceptam, nisi expresso jure id statuatur, quod jus hæctenus nemo vidit.

Dices cum Hiquæo supra n. 13. Si reus non confiteretur integrè sua peccata in specie,

Judex hæc manus sinè debita cognitione causæ non potest validè judicare;

nisi forte in merè favorabilibus,

Replicæ solvitur,

65. Respondeo ad rationem Hiquæi,

Clavis potestatis per se sufficit ad validè absolvendum,

Ecclesia non solet dare jurisdictionem nisi Sacerdoti discretò,

66. Objectiones Hiquæi,

62. Cognitio contritionis non est necessaria ad validam Absolutionem.

Neque cognitio validæ Confessionis.

63. Hæc Baptismus colitur cum errore speculativo materia.

Cognitio materiæ non est necessaria nisi ad formandam intentionem.

64. Non est in omnibus argumentandum à judicio humano ad judicium sacramentale.

specie, Absolutio esset omnino invalida, ex defectu substantiali actus prærequisiti ad sententiam: ergo similiter, si Sacerdos illa peccata in specie non cognoscat; quia juxta Trident. sess. 14. c. 5. Constat, sacerdotes judicium hoc, incognitâ causâ, exercere non potuisse. Rationem subdit, seu potius declarat, quænam sit illa cognitio causæ requisita: Neque, inquit, æquitate quidem illos in pœnis injungendis servare potuisse &c.

Trident.

Solvitur.

Respondeo ad Antecedens; Absolutionem tali casu esse omnino invalidam, quia reus non confitendo integrè, quando commodè potest, peccat mortaliter, adeoque deficit pars quasi essentialis, scilicet debita Contritio, ut supra ostendimus. Sin autem non peccet mortaliter, quia v. g. non potest commodè integrè confiteri, vel bonâ fide existimat illam integritatem non esse necessariam, Absolutio valet; estò Confessarius non procurans integritatem, posset mortaliter peccare, sed peccatum Confessarii, ut superius adhuc dixi, non potest invalidare sententiam, quando aliunde adsunt partes essentielles, & quasi essentielles.

Peccatum Confessarii non potest invalidare sententiam, quando adsunt partes essentielles.

67. Trident. requirit cognitionem causæ non ad valide sed ad licite ministrandum.

Itaque Concil. requirit illam cognitionem causæ, non ad valorem Sacramenti, quia supponit in eodem capite Confessionem aliquando posse esse materialiter non integram, sed ad licitè Sacramentum hoc administrandum. Patet; quia, secundum Omnes, ut non semel dixi, absque ulla Satisfactione valide administratur; ergo etiam sine Satisfactione condigna, ad quam tamen imponendam requiritur explicatio speciei & numeri peccatorum. Illud autem totum observatur in casu proposito ex parte pœnitentis; supponitur enim quòd explicet speciem & numerum peccatorum, quamvis Sacerdos, ob suam ignorantiam, non possit discernere unam speciem ab alia.

Qui confitetur Sacerdoti ignarò speciem & numerum peccatorum, aliter confitetur, quàm si in genere diceret, se peccasse.

Unde falsum est, talem non aliter confiteri, quàm si in genere diceret, se peccasse; per accidens enim est, quòd Sacerdos intelligens substantiam rei, nequeat discernere peccatum mortale à veniali, peccatum hujus speciei à peccato alterius speciei.

Confirmatur à simili. Si quis petat dispensationem (quæ & ipsa est actus jurisdictionis) & ex propria culpa alleget vel taceat ea, quæ de jure non deberet allegare vel tacere, dispensatio est nulla: & tamen si Superior etiam sine ulla cognitione causæ dispensaret, esset dispensatio valida, saltem si justa causa subdit; ergo similiter in casu proposito valida erit Absolutio, si non sine omni omnino cognitione causæ; quia requiritur semper aliqua Confessio, & per consequens aliqua cognitio causæ, certè sine cognitione peccatorum in specie & sigillatim.

Superior sine cognitione causæ valide dispensat.

Ex quibus omnibus tandem concludo cum Suario suprâ n. 18. & Aliis, in duobus tantum casibus teneri pœnitentem, moraliter loquendo, ad iterandum Confessionem ob imperitiam Confessoris: Primò, quando novit illum esse ita imperitum, ut suam conscientiam dijudicare non sufficeret, & nihilominus, ut effugeret justum iudicium, illi confessus est. Secundò, quando in ipsa Confessione intellexit sufficienter Confessorem non percipere gravitatem delicti, & nihilominus simpliciter, & sine ampliori instructione confessus est, cum facile potuisset ipsum amplius instruere. Ratio; quia in his duobus tantum casibus peccat pœnitens mortaliter ob imperitiam Confessoris, & per consequens Absolutio est invalida defectu debite Contritionis; ergo Confessio iteranda.

68. Duo casus, in quibus tenetur pœnitens ad iterandum Confessionem ob imperitiam Confessoris. Suarez.

Et verò quòd in illis duobus casibus pœnitens peccet mortaliter, est communis sententia: tenetur enim pœnitens facere quod in se est; ut Sacerdos justè iudicet. Licet ergo, per se loquendo, pœnitens non teneatur explicare quasi in actu signato suam culpam esse mortalem, sed sufficiat speciem ejus & materiam ac quantitatem, si magna sit, declarare (nam per hoc quasi in actu exercito fati explicat, suam culpam esse mortalem) neque teneatur, per se loquendo, præsumere de Confessario publicè exposito, illum esse adeò ignorantem, ut nequeat discernere peccatum mortale à veniali &c. equidem si hic & nunc constet aliquem esse talem, omnes DD. agnoscunt obligationem, vel hujusmodi non accedendi, vel amplius instruendi, extra casum necessitatis.

Tenetur pœnitens facere quod in se est, ut Sacerdos justè iudicet.

Pro fine adjicio; non esse eandem rationem illius Confessionis, quæ fit Confessario dormitanti, vel planè distracto; adeò ut nequidem intelligat seu percipiat peccata pœnitentis quo ad substantiam actus; hæc enim iteranda est, estò nullum peccatum mortale ex parte pœnitentis intercesserit; iteranda, inquam, vel ex toto, si postea constet toto tempore dormivisse, ita ut nullum omnino peccatum intellexerit; vel ex parte, si postea constet aliqua intellexisse, & aliqua non, & pœnitens certò sciat, quæ peccata non intellexerit, & quæ intellexerit.

69. Confessio quæ fit Confessario dormitanti vel planè distracto iteranda est.

Nam si dubitet de omnibus, omnia repetet; quia constat de peccato, & dubitatur de Confessione, quo casu, ut diximus Sect. 8. Concl. 4. per se loquendo obligat præceptum Confessionis. Sin autem solum dubitet de aliquo peccato in genere, v. g. 100. peccata confessus fuit, & constat Confessarium omnia percepisse, uno excepto, nescitur autem quod illud sit, existimo cum Lugone disp. 16. n. 607. & Aliis, non esse repetenda omnia & singula peccata prioris Confessionis, quia de nullo in particulari est morale dubium, id est

70. Quod si Confessarius intellexerit omnia peccata præter unum, nescitur autem quod illud sit?

Lugo.

id est, tale dubium, quod obliget cum tanto onere repetere omnia illa peccata, à quibus aliquis jam directè est absolutus.

Quid ergo? Accuset se de peccato in genere dicendo: Unum peccatum non intellexit Confessarius, non scio quod illud fuerit, ac proinde de illo me accuso, uti possum.

Sed nunquid debet addere: *illo tempore confiteri solebam tales species peccatorum?* Affirmat Lugo suprà nu. 610. Sed Dicastilloni disp. 8. nu. 101. hæc obligatio videtur aliquantulum dura. Et Arriaga disp. 35. n. 9. ait, hæc obligationem esse valde gravem; quia, inquit, tunc poenitens ille valde multum cogretur de suis antiquis peccatis dicere ei secundo Confessario. Interim nihil resolvit. Dicastillo autem resolvit dicens: Nihilominus satis probabilis est ea doctrina, & ea obligatio tot peccata explicandi, videtur esse per accidens.

Respondeo, etiam obligatio explicandi omnia & singula peccata videtur esse per accidens, & tamen quia nimis dura, nolimus eam imponere poenitenti. Quid enim si centum species peccatorum confiteri eo tempore solebat, cur magis illas centum species tenebitur explicare, quam omnia & singula peccata illius Confessionis? Non video magnam differenciam.

Et quod ego dico de 100. peccatis, hoc Arriaga reducit ad 10. vel 20. Si confitaret, inquit, mihi, mediam partem, aut amplius, non fuisse ab eo auditam, facile admitterem obligationem hæc; at propter unum dubium obligare ad dicenda secundò decem vel viginti peccata, videtur satis grave onus: unde non nisi ad se accusandum in communi, modo paulò ante dicto, eum obligarem. Hæc ille.

Lugo autem n. 509. Si in Confessione, inquit, generali scires, unum peccatum non fuisse à Confessario auditum, propter somnum, & nescires quod peccatum esset, non deberes repetere omnia peccata, quia non potes in tanta multitudine de singulis prudenter dubitare. Secus esset, si in Confessione brevi scires id evenisse: quia jam tunc posses de singulis peccatis in illa Confessione dictis prudenter dubitare, an fuissent à Confessario audita.

Quæris à me, quid Lugo intelligat per Confessionem brevem? Si (inquit ille n. 608.) ego ex revelatione scirem esse unum hominem Romæ, qui existimat se baptizatum, & tamen non est verè baptizatus, non ideò deberem, aut possem licitè baptizari sub conditione; quia hæc & nunc non habeo sufficiens fundamentum ad dubitandum prudenter de meo Baptismo. Alioquin omnes deberemus iterum baptizari & ordinari, quia certum moraliter est, inter Christianos aliquem vel aliquos reperiri, qui vel ex defectu inten-

tionis, vel materiæ, vel alia de causa verè baptizati non sunt, vel ordinati. Cæterum in tanta multitudine id non generat dubium morale, respectu hujus hominis in particulari.

Sicut ex eo, quòd aliquis soleat repente mori, non generatur morale dubium de morte hujus hodierna, qui nunc bene valet: alioquin teneretur sub peccato mortali statim confiteri, ne exponeret dubio morali suam salutem æternam.

Quando autem certum esset, unum ex decem, vel viginti hominibus, non esse baptizatum, possent & deberent omnes & singuli baptizari sub conditione: quia tunc de singulis possemus aliquo modo prudenter dubitare, an essent baptizati. Hactenus Eminent.

Ac proinde, secundum ipsum, quando certum esset unum ex decem vel viginti peccatis non esse directè absolutum, quia non perceptum à Confessario, propter somnum vel distractionem, deberent omnia & singula peccata iteratò subjici Clavibus Ecclesiæ; quia de singulis possemus aliquo modo prudenter dubitare, an essent directè absoluta.

Quidquid fit de Baptismo & Ordinatione, quæ sunt Sacramenta initerabilia, & ideò non possunt, multò minus debent iterari sub conditione, nisi urgeat necessitas. Et ex alia parte parvum onus est, iteratò illa Sacramenta sub conditione recipere. Sanè Sacramentum Poenitentia ex se iterabile est, & ideò etiam absque ulla necessitate sæpius iteratur, non sub conditione, sed absolute, id est, eadem peccata, iteratò absolventur eodem modo, ac si nunquam forent absoluta.

Interim ex alia parte hæc iteratio non fit sine magno onere poenitenti, ut proinde, licet dubium in casu proposito per se sufficeret, ad imponendam obligationem iteratæ Confessionis; equidem onus & difficultas, videtur Aliquibus sufficiens ratio, ad excusandum poenitentem ab illa obligatione, cum aliæ plures causæ excusent à materiali integritate Confessionis, propter quam tamen solam, illa iterata Confessio foret necessaria: nam, ut supponitur, prior Absolutio fuit valida, & per consequens omnia omninò peccata sunt remissa, saltem indirectè.

Cum autem parvum onus sit confiteri peccatum mortale in communi, & certus sit poenitens, aliquod mortale in communi non fuisse intellectum, quid ni teneatur illud confiteri? Sicuti quando commisit aliquod peccatum mortale, & non recordatur cujus speciei, communi calculo tenetur illud dicere in communi.

Nec obstat; quod in casu Baptismi supra proposito nullus possit baptizari, quia homo in communi non est subiectum capax

Aliud simile

73. Quando confitetur unum ex 100. vel 20. peccatis non esse perceptum à Confessario secundum Lug. omnia & singula sunt iteratò confitenda.

74. Alie videtur illud onus esse nimis grave.

Parvum onus est, confiteri peccatum mortale in communi.

obscure solvitur

Capax

Arriaga de peccato in genere.

70. An debeat addere: illo tempore solebam tales species peccatorum?

71. Poenitentia Dicastillo.

72. Poenitentia Arriaga.

73. Poenitentia Lagonis.

74. Arguitur exemplo in talibus Baptizatis omnibus mortalibus peccatis.

Baptismi, sicut peccatum in communi est materia Confessionis.

75.
Quid si alius fecerit plurimas Confessiones, & scit unam non fuisse validam?

Cæterum jam dicta applicari possunt simili casui; quando aliquis plurimas fecit Confessiones, & scit unam non fuisse validam, nescit autem in particulari, quæ illa sit. Videtur, inquam, tali casu non esse obligationem repetendi omnes illas Confessiones, quia non est morale dubium de singulis in particulari: sed satis erit accusare se in genere de peccatis, quæ in illa Confessione sunt dicta, quæ pro tunc determinari non possunt. Ita Lugo supra n. 609.

Et à fortiori, si determinatè scias, quæ Confessio fuerit invalida, non erit necessarium intermediis Confessiones repetere bonâ fide factas, nec enim hæ fuerunt invalidæ, ut suppono. Sufficiet ergo repetere Confessionem, quam scis fuisse invalidam. Sin autem omnes repetere placuerit, uti & omnia peccata, quando Confessarius dormitabundus unum non intellexit, per me licet, de bono opere non lapidaberis, sed tantò securior eris de remissione tam culpæ, quam pœnæ.

Ad alia, quæ magis propria sunt huic loco, calamus festinat; & quærit, utrum præter potestatem Clavium, de qua hæcenus egimus, requiratur ad validam Absolutionem jurisdictionis? Respondet autem:

CONCLUSIO III.

Ad validè absolvendum, præter potestatem Clavium, requiritur Jurisdictio, quæ est vera Superioritas.

76.
Quibus verbis datur potestas Clavium?

Potestas Clavium datur cuilibet Sacerdoti in sua Ordinatione hisce verbis: *Accipe Spiritum sanctum, quorum remisisti peccata, remittuntur eis, & quorum retinueris, retenta sunt.* Sic enim lego in Pontificali Romano: *Quo finito (Symbolo Apostolorum) Pontifex cum mitra sedens super salsistorium, ante medium Altaris, imponit ambas manus super capita singulorum (Sacerdotum) coram eo genua flectentium, dicens cuilibet: Accipe Spiritum sanctum quorum remisisti peccata, remittuntur eis, & quorum retinueris, retenta sunt.*

Non. Messia
lini.

Ex quo convincitur, errasse Ioannem Hesselium in suo Catechismo l. 5. c. 39. ibi: *Nobis cum in Sacerdotes ab Episcopis ordinamur, non dicitur: Quorum retinueris peccata, retenta sunt; sed prius tantum: Accipite Spiritum sanctum, quorum remisistis peccata, remittuntur eis; nisi fortè illud defuerit in alio Pontificali, quod ipse secutus fuerit.*

Existimat hic Auctor, per potestatem retinendi peccata, verè & propriè intelligi potestatem excommunicandi seu ab Ecclesia separandi, quæ indubiè non competit omnibus Sacerdotibus, nec solis; ut docet Scotus 4. dist. 19. q. 1. n. 15. sub hac forma verborum: *De 5. articulo dico, quòd in Ecclesia est duplex forus; unus secretissimus, in quo idem est accusator & reus, & ad istum pertinent Claves prædictæ (scientiæ & potestatis) Est autem alius forus publicus, quia & Ecclesia habet auctoritatem corrigendi delicta publica; & ibi requiritur duplex auctoritas correspondens dupli prædictæ: sicut ad quodlibet iudicium rectum requiritur cognitio in causa illa, & sententia. Ille auctoritates, pertinentes ad forum publicum, possunt dici Claves. De hac potestate data Ecclesia habetur Matth. 18. dicens Christo Petro: Si peccaverit in te frater tuus, & sequitur eandem, dic Ecclesiæ; & Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut Ethnicus & Publicanus, & sequitur: Amen dico vobis: Quæcumque alligaveritis super terram, erunt ligata & in cælis, & quæcumque solveritis super terram, erunt soluta & in cælis.*

Ex quo patet, quòd Deus approbat solutionem & ligationem Ecclesiæ, factam in foro publico, quam qui continent, habendus est sicut Ethnicus & Publicanus. In hoc foro clauditur Ecclesia, scilicet communio fidelium, per excommunicationem, & aperitur per Absolutionem ab excommunicatione, seu reconciliationem.

Ex hoc patet, quòd ista Claves non sunt eadem cum prioribus Clavibus; quia ista separata ab illis, utpote in habentibus jurisdictionem secundum ordinationem Ecclesiæ sine sacerdotio, ut in Archidiacono, & quibusdam aliis habentibus jurisdictionem, secundum ordinationem Ecclesiæ, sine Ordine Sacerdotali, & e converso, ut est in quibusdam, scilicet in communibus Sacerdotibus, quibus non est data hæc potestas excludendi ab Ecclesia, vel reconciliandi. Hucusque Doctor Subtilis. Optimè conveniens cum Hesselio in eo, quod docet, nec omnes, nec solos Sacerdotes ligare, id est, excommunicare.

An autem sola potestas excommunicandi sit verè & propriè potestas ligandi, seu retinendi peccata, quæstio est de nomine, & ideo non immerito. Fatetur Hesselius D. Ambrosii lib. 1. de Penit. c. 2. per Ly Retinere, aut, Ligare peccata, intelligere impositionem congruæ Poenitentiae seu Satisfactionis, & plerumq; inquit, hoc DD. sic intelligunt ac loquuntur. Quid miramur? Nam etiam Conc. Trident. sess. 14. c. 8. & can. 19. sic loquitur, ut patet ex dictis Sect. præced. Igitur hæc acceptio non debet dici impropria, ut eam vocat Hesselius supra, estò fortassis minus propria foret.

Et fanè si per ista verba: *Quorum retinueris peccata, retenta sunt*, dicta, ut vult prædictus Auctor, soli Petro, & aliis Apostolis,

77.
An per potestatem retinendi peccata, intelligatur potestas excommunicandi?

Ecclesia habet Clavem jurisdictionis.

Matth. 18.

78.
Deus approbat ligationem & solutionem Ecclesiæ in foro publico.

Nec omnia, nec soli Sacerdotes habent potestatem ligandi in foro externo Ecclesiæ.

Potestas Clavium tenet Imperator.

79.
An sola potestas excommunicandi sit propriè potestas ligandi?

Hesselius.